

Věstník literární

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 59 (1930), No. 4, 280

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/121532>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1930

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

VĚSTNÍK LITERÁRNÍ.

František Kadeřávek, Josef Klíma, Josef Kounovský: **Deskriptivní geometrie**. Díl I. (Knihovny spisů mat. a fys. sv. 16.) Stran 420 + IV, cena brož. 92 Kč, váz. 98 Kč.

Dílo toto vyjde ve dvou svazcích v »Knihovně spisů matem. a fys.«, již vydává Jednota čsl. mat. a fys. Páni autoři uveřejnili zatím díl I., obsahující základy projektivní a kinematické geometrie a pak hlavně různé druhy obvyklých způsobů promítání; díl druhý pak bude obsahovati hlavně konstruktivní teorii křivek prostorových a ploch.

V první řadě má dílo to sloužiti za podklad přednáškám na našich vysokých školách technických a jest sestaveno na základě přednášek, jež páni autoři jakožto zástupci předmětu toho na vysokých školách technických v Praze a v Brně konají, v nichž zřetel se bere k předběžným vědomostem, jakož i hlavně ke zvláštním potřebám posluchačů různých odborů a přihlíženo též k požadavkům, jež se při zkouškách kladou na kandidáty kreslení.

Uvedenými zřeteli jest podmíněno neobvyklé, avšak nezávadné rozdělení látky v tomto I. svazku.

Tím si vytkli páni autoři úkol nesnadný také se zřetelem na malý a nestejný počet hodin přednášek, jež jsou předmětu tomu na různých odborech vyměřeny.

Tím záslušnější jest práce pánů autorů, v níž všechny tyto požadavky dovedli spojití v ucelené dílo, jež bude také dobrou pomůckou kandidátům profesury a profesorům středních škol, kdežto vydání přednášek jednotlivých autorů by postrádalo jednak harmonického souladu a jednak by mnohé a to především úvodní, elementární partie se musely vyskytovat ve všech těchto vydáních. Zde se uplatnilo pořekadlo, že ve svornosti jest síla.

Hlavním jádrem díla jsou konstrukce, čistě teoretické úvahy ustupují vědomě do pozadí, ač tomu není tak výlučně; při tom se sleduje často příslušná literatura až do nejnovější doby.

Z praktických kapitol budíž uvedeno, mimo zmíněné konstrukce kinematické geometrie, vyšetřování střeš (okapů), lineární perspektiva, stereografické promítání, dále zmínka o stereoskopické projekci a o anaglyfích s provedením jednoho případu konstruktivního, a konstrukce fotogrammetrické. Přirozeně věnována jest též pozornost axonometrii jak ortogonální, tak i šikmé, kteréžto poslední se prakticky hojně používá vyjádřením měřítek na průmětech os. Jest tudíž na místě, že do spisu byl pojat důkaz a odvození konstrukcí věty Pohlkovy, čímž se geometrická správnost takového znázorňování geometrických útvarů dovozuje.

Z útvarů prostorových pojednáno o takových, jež omezeny jsou rovnými stěnami, jmenovitě též o pravidelných tělesech, jak t. zv. Platonových, tak i t. zv. Poinsových, jakož i o tělesech polopravidelných. Dále probírány rozmanité konstrukce, vztahující se k plochám kuželovým a válcovým, jakož i ke kouli.

Není účelem těchto řádků pouštěti se do podrobného rozboru látky ve spise na mnohých místech individuálně zpracované, nýbrž upozorniti na záslužné toto dílo, jež lze, jak již z toho, co zde bylo uvedeno, jest patrné, vřele doporučiti.

J. S.